

SINTEZA OBIECȚIILOR ȘI PROPUNERILOR
la proiectul Hotărârii Guvernului
cu privire la aprobarea Foii Naționale de Parcurs pentru Integrarea Republicii Moldova
în Spațiul European de Cercetare 2019-2021

Participantul la avizare (expertizare)/ consultare publică	Conținutul obiecției/propunerii (recomandării)	Argumentarea Ministerului Educației, Culturii și Cercetării
Ministerul Sănătății, Muncii și Protecției Sociale	Susține proiectul fără obiecții și propuneri	
Ministerul Economiei și Infrastructurii al Republicii Moldova	Ministerul Economiei și Infrastructurii a examinat proiectul <i>Foii de parcurs pentru integrarea Republicii Moldova în Spațiul European de Cercetare 2019-2021 și Planului de Acțiuni cu privire la implementarea Foii de parcurs pentru integrarea Republicii Moldova în Spațiul European de Cercetare 2019-2021</i> și, în limita competențelor funcționale, comunică următoarele. Cu titlu de ordin general, remarcăm că documentul prezentat cu denumirea <i>Foaie de parcurs</i>, nu se încadrează în categoria documentelor de politici prevăzute în cadrul legal existent. În speță, noțiunea de <i>Foaie de parcurs</i>, nu este reglementată în legislația națională. Or, în Hotărârea Guvernului nr. 33 din 11.01.2007 cu privire la regulile de elaborare și cerințele unificate față de documentele de politici (în continuare HG33/2007), sunt prevăzute doar 4 documente de politici: <i>Concepția, Strategia, Programul și Planul</i>. Din acest considerent, propunem adaptarea titlului documentului astfel încât să corespundă prevederilor legislației în vigoare invocate. Consecutiv, observăm că în proiectul Foii de parcurs pentru Integrarea Republicii Moldova în Spațiul European de Cercetare 2019-2021, se menționează despre procedura de evaluare și raportare periodică în adresa Comisiei Europene, privind procesul de integrare, conform indicatorilor stabiliți la nivel European. Însă, observăm că lipsește procedura de	Se acceptă parțial. Foaia de parcurs pentru integrarea Republicii Moldova în spațiul european de cercetare și Planul de acțiuni pentru implementarea ei este un document de politici elaborat conform standardelor UE. Fiecare stat membru și asociat la programele cadrului ale UE în domeniul cercetării și inovării, au elaborat astfel de Foi de parcurs, având toate aceiași structură. Astfel, în cazul acestui document, MECC urmează standardele documentelor de politici UE pentru a se racorda condițiilor de integrare în spațiul european de cercetare. Totodată, menționăm că acest document este o condiționalitate asumată de Guvernul RM a fi executată în cadrul Planului Național de implementare a

	raportare pe intern a acțiunilor prevăzute în Plan. Astfel, în proiect nu este clar prevăzut mecanismul potrivit căruia instituțiile responsabile de implementare, vor prezenta informația privind realizarea măsurilor prevăzute în Planul de acțiuni, precum și nu este specificat care va fi instituția responsabilă de recepționarea informației și generarea rapoartelor finale. Au fost prezentate unele propuneri și sugestii care sunt incluse în tabelul de sinteză a obiecțiilor și propunerilor pentru Planul de Acțiuni cu privire la implementarea Foii Naționale de Parcurs pentru Integrarea Republicii Moldova în Spațiul European de Cercetare 2019-2021.		Acordului de Asociere 2017-2019 (Capitolul 24, art. 128 din Acordul de Asociere, SL1. Act nou Proiectul hotărârii Guvernului pentru aprobarea Foii Naționale de Parcurs pentru integrarea în Spațiul European de Cercetare (ERA). În ce privește raportarea, se va ține cont de recomandările MEI.
Ministerul Finanțelor al Republicii Moldova		Ministerul Finanțelor a examinat repetat proiectul Strategiei Naționale pentru Integrarea Republicii Moldova în Spațiul European de Cercetare 2018-2020 (Foaie de Parcurs) și a Planului de Acțiuni cu privire la implementarea Strategiei respective, și comunică următoarele.	
	1.	La capitolul I.1 „Sistemul Național de Cercetare mai eficient”, primul obiectiv specific „Creșterea volumului finanțării acordate domeniului de cercetare-inovare din bugetul public și stimularea atragerii resurselor private” cuvântul „volumului” se va înlocui prin „eficienței” luând în vedere prioritatea asigurării unui sistem mai eficient.	Nu se acceptă Este necesar de sporit și volumul finanțării pentru a spori eficiența sistemului de cercetare și inovare.
	2.	Totodată, referitor la acțiunea principală „Reducere a impozitului pe venit pentru cercetătorii implicați în proiecte internaționale”, se comunică că, conform art.58 alin.(1) al Constituției Republicii Moldova din 29 iulie 1994, cetățenii au obligația să contribuie, prin impozite și prin taxe, la cheltuielile publice. Totodată, reducerea impozitului pe venit pentru cercetătorii implicați în proiecte internaționale contravine principiului echității fiscale care, conform art.6 alin.(8) lit.c) din Codul fiscal nr.1163-XIII din 24.04.1997, reprezintă tratarea egală a persoanelor fizice și juridice, care activează în condiții similare, în vederea asigurării unei sarcini fiscale egale. De asemenea, oferirea reducerii pentru impozitul pe venit va avea ca efect	Nu se acceptă Astfel de măsuri sunt recomandate și realizate și în alte state în vederea impulsiei domeniilor de cercetare și inovare. Totodată, aceasta ar servi o posibilitate de a-i face pe tinerii cercetători să nu părăsească țara. Nu are nici o legătură cu nerespectare prevederilor menționate de autorii avizului. Facilitățile fiscale sunt încurajate în scopul dezvoltării domeniilor

		diminuarea veniturilor la bugetul public național, ceea ce va atrage după sine necesitatea identificării unor măsuri de compensare a pierderilor. Astfel, reieșind din cele expuse mai sus, acțiunea privind reducerea de impozit pe venit pentru cercetătorii implicați în proiecte internaționale, urmează a fi exclusă din proiectul Foii de parcurs pentru Integrarea Republicii Moldova în Spațiul European de Cercetare 2019-2021 și Planului de Acțiuni cu privire la implementarea Foii de parcurs pentru Integrarea Republicii Moldova în Spațiul European de Cercetare.	respective.
	3.	În capitolul I.2.a „Cooperarea și competitivitatea transnațională optimală” „Inițiative de programe comune” și în Planul de Acțiuni cu privire la implementarea Foii de parcurs pentru Integrarea Republicii Moldova în Spațiul European de Cercetare nu este necesar de a fi inclusă ca acțiune separată „Planificarea în Cadrul Bugetar pe Termen Mediu a participării entităților din Republica Moldova în cadrul inițiativelor de programe comune, ce ar acoperi costul participării în cadrul apelurilor pentru propuneri de proiecte anunțate în cadrul diferitor programe” întrucât procesul de planificare și elaborare al Cadrului Bugetar pe Termen Mediu este stabilit în Legea finanțelor publice și responsabilității bugetar-fiscale nr.181/2014 și Ordinul ministrului finanțelor nr.209/2015 „Cu privire la aprobarea setului metodologic privind elaborarea, aprobarea și modificarea bugetului”.	Nu se acceptă Nu este motiv ce ar condiționa excluderea acestei acțiuni și nici contraveni procesului de planificare și elaborare al Cadrului Bugetar pe Termen Mediu.
	4.	La pct.5, 18, 32,33, 38, 45, 47, 48, 49, 50, 55, 58, 61 din anexa nr.2 coloana ce prevede estimarea costurilor urmează să conțină și sursa de acoperire a acestora. Astfel de informație urmează să fie inclusă și în Nota informativă la proiect. Prin urmare, Ministerul Finanțelor se va expune asupra proiectului, în urma ajustării acestuia, cu cele comunicate mai sus.	Se acceptă
Ministerul Agriculturii, Dezvoltării Regionale și	1.	Cu privire la acțiunile din Foaia de parcurs se propune: - la pag. 10., în compartimentul „Acțiunile principale”,	Nu se acceptă. Nu sunt propuneri ce ar

Mediului		cuvântul „<i>absorbirea</i>” din enunțul ”Dezvoltarea capacității agenților economici privind absorbirea tehnologiilor de ultimă generație, precum și adaptarea acestora la nevoile piețelor de desfacere”, se substituie cu „<i>implementarea</i>”; - la pag. 11., în compartimentul „Acțiunile principale”, cuvântul „<i>agende</i>” din enunțul „Optimizarea cooperării transnaționale prin intensificarea eforturilor pentru a efectua agende comune de cercetare în domeniul provocărilor societății majore”, se substituie cu „<i>programe</i>”, (aceleași redactări se efectuează și în Planul de acțiuni la pct.16); - la pag. 13., în compartimentul „Acțiunile principale”, din redacția celei de a doua acțiuni prioritare, de omis expresia ”<i>Elaborarea foi de parcurs pentru dezvoltarea infrastructurii de cercetare în sistemul CDF</i>”, dat fiind faptul că prevederile privind „<i>elaborarea cadrului normativ necesar pentru dezvoltarea, administrarea și menținerea acestuia, precum și evitarea duplicării acestuia/acesteia</i>” sunt incluse în prima acțiune. - la pag. 16., în compartimentul „Acțiunile principale”, propoziția ”<i>Avansarea tinerilor cercetători pe scara ierarhică ce va duce la stimularea acestora pentru a rămâne în mediul de cercetare</i>”, se completează după cuvântul ”<i>ierarhică</i>” cu sintagma <u>(după 3-5 ani de activitate practică în cadrul CDI)</u>, iar în continuare după text. Aceiași redactare va fi efectuată și în Planul de acțiuni la pct.39.	îmbunătăți conținutul, iar cuvintele utilizate derivă din standardele UE.
Ministerul Afacerilor Externe și Integrării Europene	1.	- La alineatul 2 din <i>Introducere</i> (pagina 2), solicităm corectarea denumirii programelor FP7/Orizont 2020 cu următoarea versiune: cel de-al Șaptelea Programul-cadru al Uniunii Europene pentru cercetare, dezvoltare tehnologică și activități demonstrative (2007-2013)/H2020 – Programul-cadru al Uniunii Europene pentru cercetare și inovare (2014-2020) Orizont 2020, precum și utilizarea acestei formule în întregul text al documentelor;	Se acceptă
	2	- La alineatul 3 din <i>Introducere</i> (pagina 2), propunem reformularea sintagmei <i>dezvoltarea sectorului cercetării și inovare</i> cu următoarea versiune: <i>dezvoltarea sectorului cercetării și inovării</i> sau <i>dezvoltarea sectorului de cercetare și inovare</i>;	Se acceptă

	3	- Tot la capitolul <u>I. VIZIUNE DE INTEGRARE A SECTORULUI CDI DIN REPUBLICA MOLDOVA ÎN SPAȚIUL EUROPEAN DE CERCETARE</u> , alineatul 5 (pagina 7), se va expune corect numele și funcția Directorului General pentru Cercetare și Inovare – <i>Robert-Jan SMITS, Directorul General pentru Cercetare și Inovare, Comisia Europeană</i> ;	Se acceptă
	4	- Tot la capitolul <u>I. VIZIUNE DE INTEGRARE A SECTORULUI CDI DIN REPUBLICA MOLDOVA ÎN SPAȚIUL EUROPEAN DE CERCETARE</u> , pagina 14, <u>alineatul 5 (ultimul)</u> , solicităm excluderea sintagmei și în <i>oficiile Misiunilor diplomatice și consulare ale Republicii Moldova peste hotare</i> din propoziția <i>Logo-ul EURAXESS este amplasat în diferite instituții din sectorul CDI în Moldova și în oficiile Misiunilor diplomatice și consulare ale Republicii Moldova peste hotare</i> , deoarece aceasta nu corespunde realității;	Se acceptă
	5	- La capitolul <u>II. GUVERNANȚA: IMPLEMENTAREA ȘI MONITORIZAREA</u> , alineatul 1 (pagina 23), <i>Pentru implementarea <u>Strategiei naționale</u> pentru integrarea în Spațiul European de Cercetare</i> , utilizarea corectă a denumirii documentului menționat, fraza urmând să fie: <i>Pentru implementarea <u>Foii de Parcurs</u> pentru integrarea Republicii Moldova în Spațiul European de Cercetare</i> ;	Se acceptă
	6	- În tabelul priorităților SEC (<u>capitolul II. GUVERNANȚA: IMPLEMENTAREA ȘI MONITORIZAREA</u> , pagina 24), la compartimentul <u>Implementarea</u> la toate 6 priorități după MECC să fie adăugată ANCD.	Se acceptă
Agencia Națională pentru Cercetare și Dezvoltare	Nu au fost remise comentarii cu privire la Foaie de parcurs, ci doar la planul de acțiuni. A se vedea sinteza pentru Planul de acțiuni		
Agencia Națională de Asigurare a Calității în Educație și Cercetare	1.	În viziunea noastră Proiectul poate fi îmbunătățit prin utilizarea practicilor de elaborare a strategiilor, acestea fiind stipulate în HG nr. 33 din 11.01.2007 cu privire la regulile de elaborare și cerințele unificate față de documentele de politici. Aici ne referim la compartimentele <i>rezultate scontate și indicatorii de progrese și la estimarea impactului și a costurilor (financiare și nonfinanciare)</i>	Se acceptă parțial. Foia de parcurs pentru integrarea Republicii Moldova în Spațiul European de Cercetare și Planul de acțiuni pentru implementarea ei este un document de politici

		<i>aferente implementării.</i> Pentru evaluarea obiectivă a impactului activităților schițate și aprecierea costurilor reale, documentul trebuie să reflecte și indicatorii cantitativi, cu valori inițiale și valori-țintă, absolute sau relative. Spre exemplu, prima prioritate vizează eficientizarea Sistemului Național de Cercetare. Dispunem de o listă extinsă de indicatori statistici de resurse (volumul mijloacelor financiare alocate domeniilor de cercetare și inovare; ponderea mijloacelor financiare destinate proiectelor de colaborare internațională în cadrul bugetului domeniului CDI; ponderea mijloacelor financiare parvenite din surse neguvernamentale; numărul cercetătorilor; numărul cercetătorilor standardizat la numărul populației; distribuirea cercetătorilor pe domenii; ponderea cercetătorilor tineri; vârsta medie a cercetătorilor; reproducerea resursei umane de înaltă calificare etc.) și de rezultate (publicații preluate de bazele de date Web of Science, SCOPUS, brevete eliberate de AGEPI și oficiile de patentare internaționale, alocații per publicație sau brevet, reviste care au aprobat politici de acces deschis etc.) care pot fi utilizați. Sunt suficiente date statistice și la alte compartimente, și este oportun de a prelua în Foaia de parcurs acești indicatori contorizați în practica internațională, cu reflectarea valorilor de moment, precizarea țăntelor la care tindem și estimarea costurilor care le vom suporta.	elaborat conform standardelor UE. Fiecare stat membru și asociat la programele cadrului ale UE în domeniul cercetării și inovării, au elaborat astfel de Foi de parcurs, având toate aceiași structură. Astfel, în cazul acestui document, MECC urmează standardele documentelor de politici UE pentru a se racorda condițiilor de integrare în spațiul european de cercetare. În ce privește informația cu privire la indicatorii statistici, precum și rezultatele pe care le deține ANACEC le vom solicita pentru a le utiliza în Planul de acțiuni
	2.	Textul poate fi supus unei redactări suplimentare: · se utilizează concomitent prescurtarea noțiunii Spațiul European de Cercetare în varianta engleză (ERA) și în varianta română (SEC); · sunt utilizate expresii nereușite: <i>sporirea... statutului; proaspeți doctori în științe; set de premiere</i> etc. · nu în toate cazurile este menținută o continuitate logică în expunerea problemei, obiectivelor specifice și al acțiunilor schițate în scopul soluționării problemei (spre exemplu, dacă îți asumi să înlături barierele legislative care împiedică recrutarea, menținerea și dezvoltarea carierei cercetătorilor-femei – este logic să precizezi inițial deficiențele normative existente la acest capitol).	Se acceptă.

		Nu toate activitățile puse în sarcina ANACEC, în Planul de acțiuni cu privire la implementarea Foii de parcurs pentru integrarea Republicii Moldova în Spațiul European de Cercetare 2019-2021, țin de atribuțiile Agenției. Spre exemplu, p. 38 Crearea Registrului electronic al cercetătorilor din Republica Moldova este mai mult de competența ANCD. ANACEC ar putea crea și menține Registrul persoanelor cu titluri științifice și științifico-didactice; Registrul școlilor doctorale acreditate; Registrul organizațiilor din domeniile cercetării și inovării, evaluate și clasificate pe niveluri de capacitate.	
Asociația obștească RENAM	1.	În punctul ”Abrevieri” se propune de inclus: <i>RENAM – Research and Educational Networking Association of Moldova</i> <i>NREN – National Research and Education Network</i>	Se acceptă
	2.	Pagina 10. În punctul „Acțiunile principale,” se propune de adăugat două puncte - Dezvoltarea infrastructurii electronice naționale de cercetare integrate în spațiul electronic european de cercetare. - Sporirea rolului eInfrastructurii NREN RENAM conectate la rețeaua GEANT care să creeze oportunități pentru excelență și colaborare în domeniile CI.	Se acceptă
	3.	Erori tehnice. Pagina 8. Aliniatul care se începe cu ”Academia de Științe a Moldovei este o instituție publică de interes național în sferă științei”.	Se acceptă
	4.	Pagina 9. Aliniatul care se începe cu • Stabilirea unor direcții strategice pentru dezvoltarea științei cercetare-inovare dar și capacități de asimilare a cunoștințelor din partea sectorului real economiei .	Se acceptă
Consiliul Rectorilor din Republica Moldova	1.	În rezultatul examinării proiectului Foii de Parcurs pentru Integrarea Republicii Moldova în Spațiul European de Cercetare 2019-2021 și Planului de Acțiuni cu privire la implementarea Foii de Parcurs pentru Integrarea Republicii Moldova în Spațiul European de Cercetare 2019-2021, considerăm că ar putea fi luate în considerare următoarele propuneri:	Nu se acceptă Depășește cadrul normativ național de finanțare. A se vedea HG nr. 534 din 20.07.2012

		La Acțiunile Principale a capitolului Sistemului Național de Cercetare mai eficient de inclus poziția: „Asigurarea salarizării la nivel internațional pentru cercetătorii implicați în proiecte internaționale”	
	2.	În textul Foii de Parcurș, de substituit „A Reinforced ERA Partnership for Excellence and <u>Grow</u> ” cu „A Reinforced ERA Partnership for Excellence and <u>Growth</u> ”	Se acceptă
	3.	La compartimentul Acțiunile Principale ale capitolului 2.b. Infrastructura de Cercetare, - Asocierea la programe de colaborare cu marile infrastructuri din regiune - Crearea condițiilor de conectare la infrastructura europeană de cercetare de completat cu: „... și structurii europene ale ONU, precum ICGEB”	Nu se acceptă Nu este clar ce reprezintă aceste structuri și care este conexiunea lor cu Spațiul European de Cercetare.
	4.	În capitolul 3. Locuri de muncă accesibile pentru cercetători, subcapitolul Obiective Specifice: 3.1. De redactat sintagmele „prevăd dezvoltarea sistematică a strategiilor de dezvoltare a personalului,” și „Regândirea parțială a sistemului de pregătire doctorală”. 3.2. În subcapitolul Acțiunile Principale de substituit sintagma „Încadrarea cercetătorilor în mediul privat” cu „Crearea cadrului legal favorabil pentru încadrarea cercetătorilor în mediul privat”.	Nu se acceptă Formularea este vagă, iar pentru activitatea comună ne este necesar cadrul legal, odată ce se prevede parteneriate.
Institutul de Matematică și Informatică	1.	Institutul de Matematică și Informatică nu are obiecții referitor la conținutul materialelor propuse spre avizare (varianta actuală). Se propune redactarea textului Foii de Parcurș pentru Integrarea Republicii Moldova în Spațiul European de Cercetare 2019-2021 pentru a evita unele erori tehnice (de ordin ortografic sau stilistic), ca, de exemplu, pagina 8 – alineatul începe ”Academia de Științe a Moldovei este o instituție publică de interes național în <i>sferă științei</i> ”, pagina 9 – alineatul începe cu ”Stabilirea unor direcții strategice pentru dezvoltarea științei Cercetare-inovare dar și capacități de asimilare a cunoștințelor <i>din partea sectorului real economiei</i> ”.	Se acceptă
Institutul de Dezvoltare a Societății Informaționale	1.	Prin prezentă, Vă aducem la cunoștință că Institutul de Dezvoltare a Societății Informaționale susține inițiativa de elaborare și aprobare a unei Foi de Parcurș pentru Integrarea Republicii	Se acceptă

		Moldova în Spațiul European de Cercetare 2019-2021, precum și a Planului de Acțiuni cu privire la implementarea Foii de Parcurș pentru Integrarea Republicii Moldova în Spațiul European de Cercetare 2019-2021. Din lista activităților preconizate am dori să ne oprim în special asupra compartimentului care ne vizează direct, <i>Prioritatea 5: Circulația optimală, accesul și transferul cunoștințelor.</i> Conștientizând importanța acestor tipuri de documente de politici pentru facilitarea procedurilor de implementare/impulsionare a activităților în cadrul domeniilor cercetării și inovării ale Republicii Moldova, venim și de această dată cu propunerea de includere în <i>Foaia de parcurs</i> a unor indicatori de evaluare și monitorizare a situației privind știința deschisă în general și accesul deschis în particular: - <i>ponderea revistelor științifice naționale ce au aprobat politici de acces deschis;</i> - <i>ponderea revistelor preluate de DOAJ;</i> - <i>ponderea publicațiilor cu DOI;</i> - <i>ponderea mijloacelor financiare destinate proiectelor de implementare și susținere a accesului deschis;</i> - <i>ponderea organizațiilor care pun la dispoziție date științifice on-line, în baza proiectelor finanțate din fonduri publice;</i> - <i>numărul de rețele active de cercetare din rețeaua socială etc.</i>	
	2.	Propunem, de asemenea, ca indicatorii privind știința deschisă să fie promovați și pe alte poziții ce vizează evaluarea organizațiilor și proiectelor în cadrul domeniului CDI.	Se acceptă
	3.	IDSI a constituit, menține și dezvoltă Instrumentul Bibliometric Național (IBN) (depozit electronic a revistelor științifice naționale și a culegerilor conferințelor), implementând noi funcționalități de căutare, procesare, analiză și vizualizare a conținutului științific în	Se acceptă

		format electronic. IBN conține peste 62000 de articole (situația la 23.07.2018) și oferă informații importante despre revistele științifice concrete care sunt indexate în sistem. În același timp, suntem conștienți că persistă riscul suspendării acestui proiect. Pentru a anihila acest risc, este oportun ca Ministerul și Guvernul să reconfirme interesul în menținerea acestei baze de date ale publicațiilor științifice prin instituționalizarea ei și includerea acesteia în lista de priorități în cadrul domeniului, la capitolul <i>Circulația optimală, accesul și transferul cunoștințelor.</i>	
	4.	Propunem a completa în Foaia de parcurs, la Prioritatea 1. Sistemul Național de Cercetare mai eficient, alineatul 7, cu sintagma “proiecte de infrastructură (inclusiv e-infrastructuri)”: <i>“Finanțarea activităților în domeniul cercetării și inovării efectuată de la bugetul de stat va fi administrată de Agenția Națională pentru Cercetare și Dezvoltare, în baza unui sistem competițional prin: proiecte de cercetare, programe de stat, proiecte pentru tineri cercetători, proiecte bilaterale și multilaterale, proiecte de infrastructură (inclusiv e-infrastructuri), proiecte de inovare și transfer tehnologic etc.”</i>	Se acceptă
Institutul de Chimie	1.	La perfectarea proiectului Foi de Parcurs pentru Integrarea Republicii Moldova în Spațiul European de Cercetare 2019-2021 și Planului de Acțiuni cu privire la implementarea Foi de Parcurs pentru Integrarea Republicii Moldova în Spațiul European de Cercetare 2019-2021 au fost fixate prioritățile și elaborate acțiunile pentru implementarea unor schimbări durabile la nivelul performanței și a eficacității cercetării europene, pe care le considerăm destul de relevante. De menționat, ca proiectul de lege mai conține unele greșeli gramaticale (de exemplu: pagina 9, alin. 4, rând 6 ”...sectorului real al economiei.”; alin. 5, rând. 1 ”...economiei Republicii Moldova; alin. 11, rând 1, ”...problemelor sociale,...) si altele, care trebuie înlăturate Astfel, considerăm că documentul prezentat corespunde prevederilor cadrului normativ din domeniu și va contribui la realizarea priorităților Spațiului European de Cercetare și	Se acceptă

		promovarea imaginii pozitive a științei autohtone la nivel național și european.	
Institutul de Cercetări Juridice și Politice	1.	Chiar de la bun început precizăm că Legea Nr. 317 din 18 iulie 2003 privind-actele normative ale Guvernului și ale altor autorități ale administrației publice centrale și locale (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2003, nr. 208-210, art. 783) a fost abrogată prin Legea cu privire la actele normative nr, 100 din 22.12.2017 (Monitorul Oficial 7-17/34, 12.01.2018).	Nu se acceptă Nu este clar contextul în care se face referință.
	2.	Hotărârea Guvernului nr.33 din 11.01.2007 cu privire la regulile de elaborare și cerințele unificate față de documentele de politici (Monitorul Oficial 6-9/44, 19.01.2007) stabilește în pct. 5 categoriile documentelor de politici: „ a) concepția; b) strategia; c) programul; d) planul ”.	Nu se acceptă. Foaia de parcurs pentru integrarea Republicii Moldova în spațiul european de cercetare și Planul de acțiuni pentru implementarea ei este un document de politici elaborat conform standardelor UE. Fiecare stat membru și asociat la programele cadrului ale UE în domeniul cercetării și inovării, au elaborat astfel de Foi de parcurs, având toate aceiași structură. Astfel, în cazul acestui document, MECC urmează standardele documentelor de politici UE pentru a se racorda condițiilor de integrare în spațiul european de cercetare.
	3.	Hotărârea Guvernului nr. 610 din 03.07.2018 pentru aprobarea Regulamentului Guvernului (Monitorul Oficial 245/664, 04.07.2018), elaborată pentru organizarea executării Legii nr, 136 din 07.07.2017 cu privire la Guvern (Monitorul Oficial 252/412, 19.07.2017), stipulează expres: „156. Documentele de politici se elaborează în conformitate cu regulile de elaborare și cerințele unice față de documentele de politici aprobate de Guvern. Prevederile prezentului Regulament se aplică procedurilor de elaborare și promovare a documentelor de politici în măsura	Nu se acceptă. Foaia de parcurs pentru Integrarea Republicii Moldova în Spațiul European de Cercetare și Planul de acțiuni pentru implementarea ei este un document de politici elaborat conform standardelor UE. Fiecare stat membru și asociat la

		în care nu contravin regulilor de elaborare și cerințelor unice față de documentele de politici”.	programele cadrul ale UE în domeniul cercetării și inovării, au elaborat astfel de Foi de parcurs, având toate aceiași structură. Astfel, în cazul acestui document, MECC urmează standardele documentelor de politici UE pentru a se racorda condițiilor de integrare în spațiul european de cercetare. Totodată, menționăm că acest document este o condiționalitate asumată de Guvernul RM a fi executată în cadrul Planului Național de implementare a Acordului de Asociere 2017-2019 (Capitolul 24, art. 128 din Acordul de Asociere, SL1. Act nou Proiectul hotărârii Guvernului pentru aprobarea Foi Naționale de Parcurs pentru integrarea în Spațiul European de Cercetare (ERA).
	4.	Astfel, „Foaia de parcurs” nu reprezintă un document de politici elaborat „în conformitate cu regulile de elaborare și cerințele unice față de documentele de politici aprobate de Guvern”.	Ibidem
	5.	Planul național de acțiuni pentru implementarea Acordului de Asociere Republica Moldova- Uniunea Europeană în perioada 2017-2019, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 1472 din 30.12.2016 prevede nu doar elaborarea proiectului hotărârii de Guvern pentru aprobarea Foi Naționale de Parcurs pentru integrarea în Spațiul European de Cercetare (ERA), dar și elaborarea proiectului hotărârii de Guvern pentru modificarea Hotărârii Guvernului nr.920 din 7 noiembrie 2014 „Cu privire la aprobarea Strategiei de cercetare-dezvoltare a Republicii Moldova pînă în 2020” conform recomandărilor experților europeni	Nu se acceptă. În condițiile în care conform legii nr. 190/2017 cu privire la modificarea unor acte normative, prin care au fost aduse modificări Codului cu privire la știință și inovare, MECC, ca autoritate publică centrală responsabilă de cadrul de politici din domeniul cercetării și

		prezentate în cadrul exercițiului de evaluare PSF în H2020.	inovării, urmează să elaboreze Programul național în domeniile cercetării și inovării, decade necesitatea de modificare a Hotărârii Guvernului nr.920 din 7 noiembrie 2014 „Cu privire la aprobarea Strategiei de cercetare-dezvoltare a Republicii Moldova până în 2020” conform recomandărilor experților europeni prezentate în cadrul exercițiului de evaluare PSF în H2020. Astfel, în Programul național se vor conține obiectivele în sensul recomandărilor propuse de experți, iar Strategiei de cercetare-dezvoltare a Republicii Moldova până în 2020 va fi propusă spre abrogare, urmare a analizei gradului de implementare a ei.
	6.	Deoarece, Regulamentul Guvernului, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 610 din 03.07.2018, în pct. 156, cu referință la Hotărârea Guvernului nr.33 din 11.01.2007 cu privire la regulile de elaborare și cerințele unificate față de documentele de politici, invocă respectarea regulilor de elaborare și cerințelor unice față de documentele de politici aprobate de Guvern și prevalarea dispozițiilor acestora asupra prevederile Regulamentului Guvernului, <i>considerăm oportună adoptarea proiectului hotărârii de Guvern pentru modificarea Hotărârii Guvernului nr.920 din 7 noiembrie 2014 „Cu privire la aprobarea Strategiei de cercetare-dezvoltare a Republicii Moldova până în 2020” cel puțin simultan cu proiectul supus avizării.</i> Este nu doar o sugestie formală, întrucât nerespectarea ei va conduce la necesitatea modificării și completării proiectului hotărârii de Guvern pentru modificarea Hotărârii Guvernului	Ibidem

		nr.920 din 7 noiembrie 2014, or ar fi incorect ca un „document de politici” să nu aibă un statut clar determinat, fapt ce ar produce confuzie.	
	7.	<i>O altă soluție ar fi completarea pct. 5 al Hotărârii Guvernului nr. 33 din 11.01.2007 cu o nouă categorie a documentelor de politici - foaia de parcurs - stabilind ierarhizarea acestora.</i>	Nu se acceptă. Depășește atribuțiile MECC.
	8.	În același timp este irațional ca „Foaia de parcurs” să includă un plan de acțiuni pentru implementarea ei, deoarece însăși foaia de parcurs în esență este un plan de acțiuni. Este de arătat că Guvernul a adoptat foi de parcurs, care nu conțin planuri de acțiuni pentru implementarea lor: Hotărârea nr. 765/25.09.2013 cu privire la aprobarea Foi de parcurs privind acțiunile Guvernului în vederea eliminării constrângerilor critice în calea mediului de afaceri pentru anii 2013-2014 (Monitorul Oficial 213-215/868, 27.09.2013) și Hotărârea nr. 892/12.11.2013 pentru aprobarea Foi de parcurs privind acțiunile Guvernului în vederea dezvoltării învățământului vocațional/tehnic pentru perioada 2013-2014 (Monitorul Oficial 262-267/1008, 22.11.2013); Hotărârea Guvernului nr. 765/25.09.2013 cu privire la aprobarea Foi de parcurs privind acțiunile Guvernului în vederea eliminării constrângerilor critice în calea mediului de afaceri pentru anii 2013-2014 (Monitorul Oficial 213-215/868, 27.09.2013);	Nu se acceptă. A se vedea comentariile de la pct.: 2, 3.
	9.	Adevărat este că au fost adoptate însă și foi de parcurs care reprezintă prin sine un amalgam de documente de politici incluzând o concepție (notă conceptuală, constrângerile și problemele ce influențează competitivitatea Republicii Moldova), un plan de acțiuni (matricea de politici pentru ameliorarea competitivității Republicii Moldova) și o lista a actelor UE pentru implementarea acordului de asociere a Republicii Moldova la Uniunea Europeană, precum și a Acordului privind ZLSAC: - Hotărârea nr. 4/14.01.2014 cu privire la aprobarea Foi de parcurs pentru ameliorarea competitivității Republicii Moldova (Monitorul Oficial 17-23/27, 24.01.2014), modificată prin Hotărârea 806/29.06.2016 privind modificarea capitolului 3 din Foaia de parcurs pentru ameliorarea competitivității Republicii Moldova (Monitorul Oficial 193-203/873, 08.07.2016); - Hotărârea nr. 409/16.06.2015 cu privire la foile de parcurs în	Nu se acceptă. Nu este relevant documentului propus spre avizare.

		domeniul energetic pentru perioada 2015-2030 (Monitorul Oficial 177-184/472, 10.07.2015). În publicația „Cum transformăm „Foaia de parcurs pentru ameliorarea competitivității în Republica Moldova” din document de importanță intelectuală în unul de politici?” Expert-Grup salută „foaia de parcurs” elaborată de Ministerul Economiei” și vine cu recomandări pentru a o transforma într-un document de politici, fără a se „deranja” de statutul incert al documentului în cauză. Potrivit Foi de parcurs privind agenda de reforme prioritare (până la 3U iulie 2016)², aceasta „reprezintă o listă consolidată de măsuri, angajamente și termene de implementare a acțiunilor în vederea depășirii provocărilor constatate în Concluziile Consiliului Uniunii Europene pentru Afaceri Externe din 15 februarie 2016 și a celor semnalate de alți parteneri de dezvoltare, răspunzând totodată așteptărilor cetățenilor Republicii Moldova. Aceste reforme sunt necesare pentru a asigura stabilitatea în țară, pentru a relua cooperarea cu FMI și alți parteneri, precum și în scopul accelerării procesului de implementare a Acordului de Asociere RM-UE”. Nu putem fi de acord cu afirmațiile lipsite de argumente juridice ale autorilor documentului: „(...) Scopul acesteia îl constituie stabilirea unui fundament instituțional și legislativ solid, precum și mobilizarea voinței politice necesare și a susținerii externe pentru reformele critice care trebuie întreprinse în perioada imediat următoare. Din aceste considerente acțiunile incluse vizează un orizont temporar îngust, de maximum 6 luni (31 iulie 2016)”. Considerăm binevenită colaborarea ramurilor puterii de stat prin semnarea unei foi de parcurs în care este înserată „o listă consolidată de măsuri și angajamente” ale Guvernului și Parlamentului planificate pentru implementare prioritară în semestrul II al anului curent. Setul de măsuri urmează a fi realizat prin canalizarea eforturilor spre atingerea obiectivelor prevăzute de Acordul de Asociere Republica Moldova - Uniunea Europeană: instaurarea bunei guvernări, a statului de drept, dezvoltarea economică și asigurarea unei economii de piață funcționale. Am constata însă, la confruntarea acesteia cu Planul național de acțiuni pentru implementarea Acordului de Asociere Republica Moldova-	
--	--	--	--

		Uniunea Europeană în perioada 2017-2019, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 1472 din 30.12.2016, că în foaia de parcurs au fost incluse acțiuni care diferă după conținut de cele din Hotărârea Guvernului nr. 1472 din 30.12.2016, fără a se modifica și completa actul normativ respectiv. Despre acest lucru s-a menționat în cadrul prezentării publice a rezultatelor monitorizării de către Centrul Analitic Independent „Expert-Grup”, Asociația pentru Democrație Participativă „ADEPT” și Centrul de Resurse Juridice din Moldova, cu suportul USAID, a implementării Foii de parcurs a reformelor prioritare a Guvernului și Parlamentului pentru perioada iulie - 31 decembrie 2017.	
	10.	Referitor la conținutul proiectelor actelor propuse spre avizare 1. Se propune ca în textul Foii de parcurs, titlul compartimentului de la pagina 2 - „INTRODUCERE” să fie substituit cu „RAȚIONAMENTUL FOII DE PARCURS”.	Nu se accepta. A se vedea comentariile pct.: 2, 3.
	11.	2. Se propune ca în textul Foii de parcurs să fie incluse mențiuni cu referire la lista actelor Uniunii Europene în domeniul spațiului european de cercetare care urmează a fi implementate prin Acordul de Asociere Republica Moldova - Uniunea Europeană. Pentru o claritate mai bună, se recomandă modalitatea unui tabel plasat la finele Foii. Cu titlu de propunere, acest tabel ar putea fi schițat după cum urmează: Lista actelor Uniunii Europene în domeniul cercetării pentru implementarea Acordului de Asociere a Republicii Moldova la Uniunea Europeană	Nu se acceptă. Este vag expus. În PNAA nu sunt așa acte.
	12.	3. În textul Foii de parcurs, Prioritatea SEC 1: Sistemul Național de Cercetare mai eficient, Acțiuni principale (pagina 10), acțiunea „Reducerea impozitului pe venit pentru cercetătorii implicați în proiecte internaționale”, se propune a fi redactată, urmând să aibă următorul conținut: <i>„Instituirea de facilități fiscale, inclusiv scutirea de la plata impozitelor și taxelor de stat pentru veniturile cercetătorilor științifici obținute de la participarea în cadrul proiectelor internaționale”.</i>	Se acceptă
Institutul de Fiziologie și Sanocreatologie	1.	În același timp, Institutul propune: În Prioritatea 1. Sistemul Național de Cercetare mai eficient	Nu se acceptă. Astfel de prevederi se vor regăsi

		sintagma „Să introducă sau să sporească finanțarea competitivă prin intermediul cererilor de propuneri de proiecte și evaluării instituționale ca principalele modalități de alocare a fondurilor publice pentru cercetare și inovare, prin introducerea reformelor legislative, dacă este relevant” de completat cu „cupăstrarea finanțării instituționale de bază pentru menținerea infrastructurii instituției decercetare”.	în programul național în domeniile cercetării și inovării în curs de elaborare.
	2.	Prioritatea 2. Cooperarea și competitivitatea transnațională optimală 2.a. „Inițiative de programe comune”, Acțiunile principale de completat cu următoarea acțiune „Revizuirea actelor normative ale Ministerului de Finanțe privind stabilirea salariilor în proiectele internaționale” sau „Eliminarea barierelor legislative privind stabilirea salariilor în proiectele internaționale” 2.b. „Infrastructura de Cercetare”, Acțiunile principale de completat cu acțiunea „Crearea oportunităților de cofinanțare a proiectelor internaționale de cercetare”.	Nu se acceptă. Astfel de prevederi se vor regăsi în programul național în domeniile cercetării și inovării în curs de elaborare. Iar cofinanțarea este prevăzută la fel atât în proiectul Programului național, cât și în CBTM.
	3.	Prioritatea 5. Circulația optimală, accesul și transferul cunoștințelor Acțiunile principale de completat cu acțiunea ”Asigurarea legislativă a drepturilor de autor, în special de know-how, în cazul accesului, inclusiv deschis (open acces) la informațiile științifice”. Notă. În Republica Moldova nu este prevăzut cadru legal pentru dreptul de autor la know-how.	Nu se acceptă. Astfel de prevederi se vor regăsi în programul național în domeniile cercetării și inovării în curs de elaborare și este unul axat mai mult pe necesitățile naționale al domeniilor de cercetare și inovare.
Grădina Botanică Națională (Institut) “Alexandru Ciubotaru”	Avizează pozitiv și fără obiecții proiectul și planul de acțiuni		
Institutul de Filologie Română “Bogdan Petriceicu-Hasdeu”	Susține proiectul fără obiecții și propuneri		
Biblioteca Științifică (Institut) „Andrei Lupan”	În urma analizei Proiectului Hotărârii de Guvern cu privire la <i>Aprobarea Foii de parcurs pentru integrarea Republicii Moldova în Spațiul European de Cercetare 2019-2021</i> și a <i>Planului de Acțiuni pentru implementarea Foii de parcurs pentru integrarea Republicii Moldova în Spațiul European de Cercetare 2019-2021</i> , Biblioteca Științifică (Institut) prezintă următoarele propuneri și sugestii:		Nu se acceptă. Propunerile 1 și 2 sunt formulate foarte general și nu sunt oferite alternative de autorul avizului. Propunerea 3 nu poate fi acceptată deoarece ar vine în

	1. În Prioritatea 1: Sistemul Național de Cercetare mai eficient propunem ajustarea unor acțiuni în care s-ar regăsi științele umanistice. 2. La Prioritatea 3: Locuri de muncă accesibile pentru cercetători, considerăm oportună includerea unor acțiuni cu impact social și economic mai vizibili, în mod special acțiuni ce ar viza atragerea tinerii cercetători în aria de cercetare. 3. Ținând cont de particularitățile de activitate în fiecare domeniu la Prioritatea 4 :Egalitatea gender în cercetare, se va include sintagma „după caz”. 4. În cadrul priorității 6:Cooperarea internațională, propunem includerea sintagmei „în vederea integrării cercetării din Republica Moldova în plan european și mondial de cercetare”.	contradicție cu standardele europene și internaționale. În ce privește propunerea 4 nu o putem accepta deoarece este un document care expres în denumire se referă la integrarea în spațiul european.
Institutul Patrimoniului Cultural	Consideră foarte important faptul că statul, prin politicile sale, intenționează să susțină domeniul cercetării și inovării, considerându-l drept bază pentru dezvoltarea culturală, socio-economică și creșterea competitivității țării. Totodată, venim cu unele propuneri, sugestii și recomandări menite de a îmbunătăți calitatea documentului remis spre examinare, după cum urmează: I) având în vedere complexitatea problemelor cu care se confruntă domeniul de cercetare, suntem de părerea ca 3 (trei) ani (2019–2021) este un termen foarte restrâns și insuficient pentru realizarea integrală a scopurilor și a priorităților propuse; II) pentru Prioritatea 1: Sistemul Național de Cercetare mai eficient se face referire la câteva acțiuni concrete, având ca finalitate eficientizarea domeniului de cercetare. În același timp, un set de acțiuni vizează și activități economice, care nu pot fi viabile tuturor domeniilor de cercetare, spre exemplu, științelor umanistice. 1) Pentru Acțiunea 4: Elaborarea indicatorilor de performanță a cercetării științifice se propune: - Grila indicatorilor de performanță elaborată și aprobată, folosindu-se experiența institutelor de cercetare în acest domeniu, care poate servi drept bază pentru responsabili ANCD, MECC, AȘM; - includerea în lista responsabililor și ANACEC, instituție care are în subordine fostul CNAA și specialiști în domeniu.	Nu se acceptă. Astfel, referitor la propunerea I: acest document a revenit MECC ca o restanță a AȘM care, conform condiționalităților PNAA urma să fie pentru perioada 2016-2020. Totodată, acest document ține cont și de faptul că după programul cadru Orizont 2020, Comisia Europeană va aproba un nou program cadru Orizont Europa pentru perioada 2021-2027. Astfel, acest document ar putea impulsiona o alta Foaie de parcurs în acest sens. În același timp, este cunoscut faptul că urmare a modificărilor aduse prin legea nr. 190 Codului privind știința și inovarea, MECC elaborează Programul național pentru domeniile de cercetare și inovare pentru perioada 2019-2022 si care va tine cont de prevederile acestei

	2) Acțiunea 5: Dezvoltarea capacităților agențiilor economice privind absorbirea tehnologiilor de ultimă generație, precum și adaptarea acestora la nevoile piețelor de desfacere. - Nu este clar cum va avea loc dezvoltarea capacităților agențiilor economice. Poate sunt necesare cursuri teoretico-practice, lecții publice, realizarea unor activități de formare-inițiere a reprezentanților spațiului privat, mediului de afaceri și a business-ului privind algoritmul implementării rezultatelor științifice, impactul și beneficiile reciproce rezultate în urma colaborării. 3) La Acțiunea 6: Formarea unei mase critice de cercetători în domeniile cercetării și inovării și identificarea domeniilor de nișă cu un avantaj sau o contribuție considerabilă, constatăm că organizațiile de drept public din domeniile cercetării și inovării nu se pot implica în formarea unei mase critice de cercetători etc. din moment ce studiile de doctorat se efectuează la instituțiile de învățământ superior, în cadrul Școlilor Doctorale acreditate la anumite specialități; - în acest context, se propune includerea în lista responsabililor și MECC, în cadrul căruia se află institutele de cercetare. 4) Pentru Acțiunea 10: Reducerea impozitului pe venit pentru cercetătorii implicați în proiecte internaționale este binevenită și reducerea impozitului pe venit și pentru cercetătorii implicați în proiectele tinerilor cercetători, fapt ce va contribui la participarea tinerilor la proiecte etc. II) Acțiunile propuse pentru Prioritatea 2: Cooperarea și competitivitatea transnațională optimal sunt binevenite, iar indicatorii acestora urmăresc racordarea infrastructurii de cercetare la standardele europene, vor contribui esențial la creșterea calității și diversificarea rezultatelor științifice, dar și la competitivitatea lor. 5) Totodată, la Acțiunea 21: Cartografierea infrastructurii de cercetare în instituțiile CDI naționale... nu sunt clare mecanismele, procedeele și criteriile de evaluare a organizațiilor de CD sau vor fi adaptate criteriile de acreditare a instituțiilor aprobate și utilizate anterior de CNAA.	Foi de parcurs, incluzând și obiective mai specifice și mai detaliate. Propunerile II-III,V se acceptă parțial deoarece nu sunt clar expuse, sunt reflecții. Astfel, în ce privește masa critică de cercetători, paradigma urmează a fi schimbată, or educația și cercetarea urmează să fie cât mai aproape una de alta. Totodată, institutele se vor regăsi ca responsabili la mai multe acțiuni, inclusiv MECC. În continuare, menționăm că vom include ANACEC printre responsabile. Atragem atenția ca CNAA nu este în subordinea ANACEC (a se vedea HG nr. 201 din 28.02.2018). În consecință, apreciem constatările dar remarcăm lipsa unor propuneri concrete. În ce privește definirea Doctoratului industrial, va fi inclusă în Planul de Acțiuni o astfel de definiție. Propunerea IV – nu se acceptă, deoarece egalitatea gender derivă din standardele europene la care Republica Moldova se aliniază.
--	---	---

6) La **Acțiunea 23** nu este clară expresia „Participarea activă la activitatea ESFRI” ... „În limitele mijloacelor Financiare alocate”. De asemenea, este binevenită includerea în lista responsabililor a Organizațiilor de drept public din domeniile cercetării și inovării.

7) Pentru **Acțiunea 39**: Avansarea tinerilor cercetători pe scara ierarhică, vârsta nu ar trebui să fie un prim-criteriu de promovare, criterii de bază trebuie să fie performanța, profesională, responsabilitatea etc.

III) **Prioritatea 3: Locuri de muncă accesibile pentru cercetători**, considerăm că multiple acțiuni au rolul de a stabili un șir de criterii referitoare la funcția și statutul cercetătorului, dar nu vizează alte elemente indispensabile domeniului (stagii, perfecționări, deplasări de documentare ș.a.), salarii, condiții de muncă ș.a.

IV) **Prioritatea 4: Egalitatea gender în cercetare**, pe de o parte este salutară, iar pe de altă parte, nu este aplicabilă tuturor domeniilor. Astfel, pentru acțiunile 46-49 propunem de a fi introdusă sintagma „după caz”. Totodată, Acțiunile 42-49 solicită echilibrarea, moderarea rezonabilă a politicilor în domeniul egalității gender în cercetare, criteriile de bază fiind profesionalismul și nu genul. În mai multe domenii de cercetare femeile deja prevalează asupra bărbaților (învățământul primar, gimnazial ș.a.).

V) **Prioritatea 5: Circulația optimală, accesul și transferul cunoștințelor**, are o semnificație aparte. Cu toate acestea, actualmente, pentru unele domenii va fi complicată implementarea anumitor prevederi (cu referire, în special, la acțiunile 51, 53 și 56).

8) Pentru **Acțiunea 50. Crearea unui registru digital al rezultatelor științifice** se propune includerea în calitate de responsabili și organizațiile de drept public din domeniile cercetării și inovării, care gestionează aceste rezultate, unde și sunt obținute aceste rezultate.

9) La Acțiunea 55: **Examinarea posibilității introducerii doctoratului industrial, o modalitate de transfer de cunoștințe către mediul de afaceri** nu este clară și argumentată noțiunea de „doctorat industrial”, la etapa actuală existând doctorat profesional (în domeniul artelor, sportului) și doctorat științific. În așa fel, din lista responsabililor se exclud organizațiile de drept public din domeniile cercetării și inovării, dat

	fiind faptul că începând cu anul 2015 toate studiile de doctorat se realizează în cadrul Școlilor de doctorat de la instituțiile de învățământ superior. VI) Prioritatea 6: <i>Cooperarea internațională</i> , în condițiile realizării cu succes a sarcinilor propuse în <i>Planul de acțiuni</i> și a ajustărilor necesare apărute pe parcurs, reprezintă un alt element important și indispensabil al evoluției și dezvoltării științei și inovării din țara noastră. Cu toate acestea, se impune crearea unui mecanism de control în vederea monitorizării acestor activități, dar și suplinirea fondurilor pentru implementarea acestora.	
Universitatea Agrară de Stat din Moldova	Susține proiectul fără obiecții și propuneri	
Ministerul Justiției		
Centrul Național Anticorupție		

Monica BABUC
Ministru